

ประเภทภูมิปัญญาด้าน หมอรักษา

ชื่อภูมิปัญญา เป็นตุ่ม เป็นไพรงัวไพรควาย

บทนำ/ ความเป็นมาของภูมิปัญญา

เป็นพิธีของชาวอำเภอเวียงสา ที่สืบทอดต่อกันมาเนื่องจากในสมัยโบราณไม่มีหมอที่จะรักษาได้ทันสมัยเหมือนปัจจุบัน จึงต้องรักษากันแบบโบราณ โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ขั้นตอนการทำ

โดยนำใบมะนาว ใบปูลุย ไข่ 1 ฟอง มาทำพิธีซึ่งจะมีการบริกรรมคาถาดังนี้
อม ลี ทิ ถิ จัง อม ลี ธิ กัมมัง อม ลี ธิ ตัศถาคะโต
อม ลี ธิ ลาโพธิ์ นิ วะ ตะ ยะ อม พระ เปิง อมพระปาย
ไพรญิง กูว่าไพรหงาย ไพรชาย กูว่าไพรควัว
ไพรยงนี้ว กูว่าไพรงู ไพรยงรุ กูว่าไพรร่อน
ไพรยงคนไม้ กูว่าไพรนกยุง ไพรสูงๆ กูว่าไพรผึ้ง
ไพรต่างเพศ กูว่าไพรลาว ไพรกลางหาว กูว่าไพรชาวใต้
ไพรกินได้ กูว่าไพรหมา ไพรจับตา กูอยากไพรจิ้น
ไพรเจ็บดิน กูว่าไพรเป่า ไพรลางเลื้อย กูอยากกินสังสรรค์
จงออกมาหื้อเลี้ยง กูจักเรียกร้อง สู้ออกมาเดอะ
อะ กะ ไสย ยะ อะกะสาหิ ไสยยะติตั้ง พุทซัง ถอด
ธรรมมังถอด สังฆังถอด ยะถอด ยะ

วิธีทำ

แล้วนำเอาใบมะนาวกับหัวปูลุย เช็ดออกจากตัวคนป่วย แล้วนำไข่ 1 ฟอง มาเกลือกออกแล้วมีคาถามนต์ไปว่า

อมแม่สะอืด นกแกง ตัวนึ่ง ไข่มันแดง ตัวนึ่งไข่มันกล้า บินข้ามฟากฟ้า เอาขวัญนางมาลง ลูกให้กินนม อม วาระ มาร์ก

หลังจากท่องคาถาเสร็จให้นำไข่เกลือกที่แปลใส่สะตวง

เครื่องสะตวง

มี แกงส้ม แกงหวาน เป้าตาล กล้วย อ้อย หมากพลู จิ้นคิบบ่แกง จิ้นแดง บ่ต้ม เทียน 8 คู่ ช่อแดง 8 ตัว

ขันตั้ง

เบี้ย	1,300
หมากพลู	1,300
เทียน	8 คู่
เงิน	32 บาท หรือ 52 บาท

วันพระจะไม่รับทำสังเี สู่ขวัญ

ประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ

รักษาผู้ที่เป็นตุ่ม เป็นไพร

แหล่งภูมิปัญญา

นายคำฤทธิ์ คำมานะ

ตำบลตาลชุม อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110